

**Teadusuuringute mõju suurendamine ning teadusasutuste ja
kõrgkoolide institutsionaalse teadmussiirde suutlikkuse toetamine (Astra+)“
KONSENSUSLIK HINDAMISLEHT**

Projekti nimi ja number: Kuluefektiivse tehnoloogia väljatöötamine pihlaka pressjäagist vedela pektiini ekstraheerimiseks
2021-2027.1.01.25-1125

Taotleja: Eesti Maaülikool

Valikukriteerium	Hinne:
<p>1. Projekti kooskõla valdkondlike arengukavadega, mõju rakenduskava erieesmärgi ja meetme eesmärkide saavutamisele (kaal 25%)</p> <p>Projekt on tugevas kooskõlas Eesti TAIE arengukava ning Astra+ meetme eesmärkidega. Selle keskmes on kodumaise, keskkonnasõbraliku ja kuluefektiivse vedela pektiini tootmise tehnoloogia väljatöötamine, mis väärindab seni kasutamata pihlakajääke. Projekt toetab selgelt nutika spetsialiseerumise sihte, ringbiomajanduse põhimõtteid ja kliimaeesmärkide täitmist, vähendades jäätmete hulka. Samuti on rõhutatud mõju biotehnoloogia ja toidutööstuse sektorile ning koostöövõimalusi ettevõtlusega. Projekti väljund, töötav ja skaleeritud tootmistehnoloogia, loob tugeva aluse kommertsialiseerimiseks, kuigi visioon selle järgmiseks etapiks võiks olla selgemalt sõnastatud.</p>	4,00
<p>2. Projekti põhjendatus (kaal 30%)</p> <p>Projekt, mida Eesti Maaülikool soovib ellu viia, keskendub uue kuluefektiivse ja keskkonnasõbraliku tehnoloogia arendamisele, mille abil oleks võimalik väärindada pihlaka pressjääki vedela pektiini tootmiseks. Tegemist on uudse lähenemisega, mille eesmärgiks on kasutada seni alakasutatud taimset toorainet. Projekt keskendub laboritingimustes testitud tehnoloogia skaleerimisele ning selle mõju on tajutav toidu- ja biotehnoloogia sektoris. Välja tuuakse potentsiaal pikaajaliseks mõjuks ning ettevõtluskoostööks.</p> <p>Projekti eesmärgipüstitus on hästi põhjendatud ja probleem selgelt lahti kirjutatud. Turuvajadus ja olemasoleva lahenduse puudumine Eestis on kirjeldatud. Projekt lahendab kasutamata potentsiaali ja tuginetakse olemasolevatele tulemustele</p>	3,67

<p>tehnoloogia skaleerimiseks. Samas jääb jätkusuutlikkuse osa, eriti turule viimise strateegia ja lisarahastuse plaanid, ebamääraseks.</p>	
<p>3. Projekti kuluefektiivsus (kaal 15%)</p> <p>Projekti eelarve on hästi läbi mõeldud, põhjendatud ning proportsionaalne kavandatud tegevustega. Kulude ja tegevuste vahel on tugev seos. Taotleja on riskiteadlik. Pikaajaliste püsikulude katmiseks on eeldatav vajadus täiendava rahastuse järele, kuid konkreetseid allikaid pole nimetatud. Võiksid olla paremini välja toodud jätkutegevused ja visioon pärast projekti lõppu.</p>	<p>4,33</p>
<p>4. Toetuse taotleja ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia (kaal 25%)</p> <p>Taotlejal ja meeskonnal on olemas teaduslik ja praktiline pädevus kogu arendustsükli ulatuses. Projekt tugineb senisele teadustööle ja olemasolevale tehnoloogilisele baasile. Organisatsioonilised ja tehnilised eeldused on täidetud ning interdistsiplinaarne meeskond toetab projekti edukat elluviimist. Noorteadlaste kaasatus on näidatud, kuid roll võiks olla tugevamalt esile toodud. Projekti tulemuste rakendamise ja rahastamise strateegia pärast projekti lõppu vajab täiendavat selgust, eriti ettevõtluspartnerluste ja jätkutegevuste osas. Tehnoloogia kommertsialiseerimispotentsiaal on olemas. Märgitakse, et tehnoloogia on skaleeritav ja potentsiaalselt kaitstav intellektuaalomandiga, kuid kommertsetapp vajab veel arengut. EMÜ-l on võimekus tegeleda IO õiguste realiseerimise ja edasise arendamisega, kuid suurem visioon võiks olla paremini esitatud. Tööstuslikus etapis tekib selge lisarahastuse vajadus ning plaanid pärast projekti lõppu võiksid olla selgemalt määratletud.</p>	<p>3,83</p>
<p>5. Projekti koostöös Eesti pikaajalise arengustrateegia aluspõhimõtete ja sihtidega (kaal 5%)</p> <p>Projekt panustab tugevalt Eesti 2035 arengukava sihtidesse, toetades teadmusmahukat ja keskkonnasäästlikku majandust, regionaalset arengut, biotehnoloogia ja kohaliku toidutootmise edendamist. Eraldi tuuakse välja panus ressursitõhususse ja kasvuhoonegaaside vähendamisse. Projekt arvestab soolise võrdõiguslikkuse ja ligipääsetavuse põhimõtetega.</p>	<p>4,67</p>

<p>Koondhinnang:</p> <p>Projektil on tugev sisu, kõrge teaduslik tase ja selge siht vääridada kohalikku bioressurssi keskkonnasõbralikul viisil. See sobitub hästi arengukavade sihtidega. Ehkki mõningad strateegilised elemendid, eelkõige visioon peale projekti lõppu ja täiendava rahastuse kaasamine, vajavad täiendavat läbimõtlemit, on projektil selge potentsiaal pikaajaliseks mõjuks ja teadmussiirdeks ettevõtlusesse. Arendatav tehnoloogia on potentsiaalselt kasutatav arvukate mikro- ja väikeettevõtjate poolt, luues seega eeldusi maamajanduse regionaalseks arenguks. Tehnoloogia väärtus seisneb ka selle universiaalsuses, see on suhteliselt lihtsalt rakendatav lisaks pihlakale ka muude puu- ning köögiviljade ja marjade pressjääkide vääridamisel. Pressjäätmest tööstuslikku pektiini tootmist täna Eestis ei toimu, seega võib projekt panna aluse toidutööstuse uue valdkonna arengule.</p> <p>Lähtudes eeltoodust ning arvestades, et projekt on valdkonnale vajalik ja potentsiaalselt suure lisandväärtusega, teeb hindamiskomisjon ettepaneku tõsta projekti koondhinnet 0.5 punkti võrra, et paremini peegeldada selle tegelikku tugevust ja väärtust. Lõplik koondhinne 4,44.</p>	<p>Koondhinne (kaalutud hinnete summa): 3,94</p> <p>Muudetud hinne 4,44</p>
<p>Hindamiskomisjoni ettepanek:</p> <p>Rahuldada taotlus taotletud mahus.</p>	

Ekspertkomisjoni esimees: Julia Rosend

allkirjastatud digitaalselt